

7. Magyar Ökológus Kongresszus

**2006. szeptember 4-6.
Budapest**

**Előadások és poszterek
összefoglalói**

**Szerkesztette:
Szentesi Árpád, Szövényi Gergely,
Török János**

Peleközösségek vizsgálata a Dél-Bükkben direkt és indirekt módszerekkel

Cserkész Tamás¹, Farkas János¹, Horváth Győző², Gubányi András³

¹Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Állattrendszertani és Ökológiai Tanszék

²Pécsi Tudományegyetem, Állatökológia Tanszék

³Magyar Természettudományi Múzeum, Állattár

A Dél-Bükkben előforduló pelefajokat két direkt és egy indirekt módszerrel vizsgáltuk. Egy évtizede kezdődött a macskabagoly (*Strix aluco*) köpetelemzésre épülő kutatás, amelynek eredményeként három pelefaj 188 egyede került elő 18 lelőhelyről. Az előkerülő táplálékállatok közel 6 %-a pele. Az összes vizsgált lelőhelyen megtaláltuk legalább az egyik pelefaj, leggyakrabban a mogyorós pelét (*Muscardinus avellanarius*). Direkt módszerek közül kezdetben csapdázással, majd műanyag fiókospeleodvak telepítésével foglalkoztunk. Csapdázásos mintavételt 11 helyszínen végeztünk a Dél-Bükkben, odvakat három kvadrátban telepítettünk Felsőtárkány környékén. A jelenlegi eloszlás 50, 60 és 30 odú/kvadrát. A három módszerrel három eltérő gyakorisági arányt kaptunk, azonban mindhárom vizsgálat váratlan nagy gyakoriságúnak mutatta az egyébként országosan ritka erdei pelét (*Dryomis nitedula*). A csapdázások és az odúellenőrzések során a leggyakrabban előkerülő, illetve csapdába eső állat a nagy pele (*Myoxus glis*) volt. Ezt a fajt minden mintavételi ponton sikerült kimutatni. A kirakás évében már az odvak több mint 80 %-át használták a pelék: vagy komplett fészket, vagy éléstárat/"étkezőt", vagy hevenyészett, összehordott levelekből alkotott búvóhelyet lehetett találni a dobozokban. Az odvakat elfoglaló pelék faját tekintve évszak és terület (kvadrát) szerint is eltérések mutatkoztak. A nyitottabb, gyertyános-tölgyes szélén elhelyezkedő 'A' kvadrátban az erdei pele és a mogyorós pele, a másikban – a zártabb gyertyános-tölgyesben lévő 'B' kvadrátban – a nagy pele dominált. Az odvakból sárganyakú erdeiegér (*Apodemus flavicollis*) eddig nem került elő, pedig magasan, a fa koronájában lévő csapdával is megfogtuk több alkalommal. Madarak szívesen megtelepszene a peleodvakban, de többször találtunk madárfészkekre és feltört tojásokra épült pelefészket, valamint egy alkalommal a félig elfogyasztott tojó madár is még az odúban volt. (III/P)